

GULA PRESSEN

NUMMER 1 • FEBRUARI 2015

MEDLEMSBLAD FÖR FDUV OCH DUV-FÖRENINGAR

DAGVERKSAMHET • RIKSDAGSVAL • IKT-STÖDPERSONER

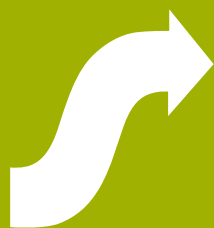

s.12

LÄTTLÄST

De lättlästa sidorna
börjar på sidan 20.

s.20

s.24

innehåll

Ledare	3
Kalender	4
Många nya läsombud	6
Nytt projekt: Föräldrastödjare	7
Social- och hälsovårdsreformen kommer	8
Mera påverkansarbete på FDUV	9
Boendefrågor på tapeten	10
Radio Valo söker flera röster	12
Mediajobb på Medis5	14
Inne hos Inuti	15
Nätverk ger styrka	16
Varför ska jag rösta på dig?	18

lättläst innehåll

Kontaktannonser	20
Riksdagsval	21
De kan bli it-stödpersoner	22
Underbart ljus i Sensoteket	24
Läser du LL-Bladet?	25
Ansök om understöd för sommarläger	26
Sofia börjar jobba på Steg för Steg	26
Från föreningarna	27
Finlandssvenska idrottsdagar på Åland	30

GP, eller Gula Pressen

Gula Pressen är FDUV:s medlemstidning som berättar om aktuella och kommande evenemang, intressanta företeelser och senaste nytt inom branschen. Tidningen skickas till alla medlemmar.

Nästa nummer
utkommer vecka 20.
Deadline för material är
tisdag 21 april.

Skicka material till:
gulapressen@fduv.fi
eller:
Gula Pressen | FDUV
Nordenskiöldsgatan 18 A
00250 Helsingfors

GULA PRESSEN
Medlemsblad för FDUV
och DUV-föreningarna

UTGIVARE
FDUV
Nordenskiöldsgatan 18 A
00250 Helsingfors
tfn (09) 434 23 60

ANSVARIG UTGIVARE
Lisbeth Hemgård
lisbeth.hemgard@fduv.fi

REDAKTIONSEKRETERARE
Laura Rahka
Nordenskiöldsgatan 18 A
00250 Helsingfors
laura.rahka@fduv.fi

REDAKTÖR
Solveig Arle / LL-Center

LAYOUT
Laura Rahka

ADRESSFÖRÄNDRINGAR
FDUV
Nordenskiöldsgatan 18 A
00250 Helsingfors
tfn (09) 434 23 60
e-post: fdud@fduv.fi

TRYCKERI
Fram
Vasa 2015

UPPLAGA
2 600

PÄRMBILD:

Från vänster: Natali Järnström, Hanna
Grandell, Xandra Eklund, Malin Dunker
och Ann-Sofi Nyberg
Foto: Laura Rahka

Radio Valo – ett fint initiativ

På FDUV har det nya året kört i gång med full fart. Vi har fått en ny styrelse som, när den här tidningen kommer ut, har haft sitt första styrelsemöte med ny ordförande Wivan Nygård-Fagerudd.

Inom KEHAS-programmet arrangerades en träff i medlet av januari. Social- och hälsovårdsministeriets KEHAS-arbetsgrupp var initiativtagare till träffen. Målsättningen var att få höra vad kommunerna, anhöriga och brukare anser om Kårkulla samkommuns boendetjänster. FDUV var aktivt engagerat i träffen och ersatte resekostnaderna för våra medlemmar så att så många som möjligt kunde delta. På sidan 10 i detta nummer av Gula Pressen kan du läsa om träffen och om det som diskuterades.

I detta nummer av Gula Pressen har vi också lyft fram frågor kring daglig verksamhet. Radio Valo i Helsingfors arrangerade i slutet av januari en träff där de presenterade sin verksamhet. Radio Valo erbjuder daglig verksamhet för personer med utvecklingsstörning inom media. Man kan jobba med allt som berör media, t.ex. intervjuer, kamera eller musik. Projektledare Markus Vähälä vill bredda verksamheten och erbjuda svenskspråkiga möjlighet att delta. På träffen i januari var det en glädjande stor grupp som visade intresse, sju personer ville komma på nytt för att pröva på verksamheten. Ett fint initiativ när det gäller ny daglig verksamhet på svenska i Helsingforsregionen. Snigel-TV i Vasa har ju redan jobbat med media en tid, kolla gärna deras videoklipp på www.youtube.com/snigelstv.

Att få arbeta på öppna arbetsmarknaden är viktigt men lika viktigt är att kunna erbjuda bra daglig verksamhet som människor med utvecklingsstörning upplever som meningsfull och viktig. Det har visat sig att det inte alltid är så lätt att byta till annan daglig verksamhet. Men om man vill ska man utreda saken med socialarbetaren i den egna kommunen. Det är möjligt att byta även om man måste övertyga myndigheterna om varför man vill göra det. Vi på FDUV välkomnar alla nya initiativ som förbättrar vardagen för personer med utvecklingsstörning och som ger nya möjligheter.

LISBETH HEMGÅRD

KALENDERN

KLUBBAR, TRÄFFAR
OCH FLER KURSER PÅ:

Februari

24.2 Sportlovskul med pulkaåkning

Sensoteket & Fiskarstranden i Vasa kl. 13–15.30

Hela familjen är välkommen att njuta i Sensoteket före pulkaåkning på Fiskarstranden. Avgift 10 euro per barn, vuxna gratis. Mellanmål ingår. Anmälning senast 19.2: tina.holms@fduv.fi, 040 567 92 57.

28.2 Lördagsskoj för hela familjen

Folkhälsanhuset, Pargas, kl. 12–16

Föräldramiddag på restaurang Kamu kl. 19

Kom och träffa andra familjer, prova på teaterlek med Henrik Grönroos och koppla av med Tove Hagström. Avgift 10 euro för vuxna, gratis för barn, lunch och kaffe ingår. Anmälning senast 22.2: marita.maenpaa@fduv.fi, 040 523 18 46.

Mars

2.3 & 9.3 Syskonträff – Slalom på Öjberget i Vasa

Kom och lär dig åka slalom tillsammans med andra syskon. Korvgrillning efteråt. Avgift: ca 40 euro. Anmälning 24.2: tina.holms@fduv.fi, 040 567 92 57. Syskonpicknick ordnas i Vasa under våren.

3.3 Föräldranätverksträff, Helsingfors

Kornettvägen 8B, Sockenbacka, kl. 17–19

Mera information: monica@bamsegruppen.org, 045 893 50 44 eller marita.maenpaa@fduv.fi, 040 523 18 46. Övriga träffar 7.4 och 12.5.

14.3 Lördagsskoj för hela familjen

Lärkkulla i Karis, kl. 12–16

Cirkuslek med Nanne Vaihinén och samtal om livet med Hanna Grandell. Avgift 10 euro för vuxna, gratis för barn, lunch och kaffe ingår. Anmälning senast 1.3: marita.maenpaa@fduv.fi, 040 523 18 46.

17.3 Disko för skolbarn med funktionsnedsättning Sensoteket i Vasa, kl. 17.30–19.30

Dans till önskemusik i diskokulans sken i Sensotekets foajé. Inträde 3 euro. Föräldrträff ordnas samtidigt. Anmälning senast 10.3: annika.martin@fduv.fi, 050 302 78 88.

23.3 Karaträff för pappor

Cinema Bowling och restaurang i Vasa, kl. 18–21

Papporna bowlar och äter en bit mat tillsammans. Mat till självkostnadspris. Anmälning senast 18.3: tina.holms@fduv.fi, 040 567 92 57. I maj ordnas en liknande träff för pappor i Jakobstadstrakten.

28.3 Drömmar – Sinnesfest för alla barn

Annegården, Annegatan 30, kl. 12–16

På den här festen kan alla barn, oberoende av funktionsnedsättning, mötas och ha kul. Ett tjugotal organisationer erbjuder konst- och kulturverkstäder, workshops, teater- och dansföreställningar och mer. Mera information: zusan.soderstrom@luckan.fi.

29.3 DUV-show på Tryckeriteatern i Karis

På scenen står musikgruppen Trixtar och överraskningsgäster! FDUV ordnar busstransport med start kl. 14.00 från Borgå via Helsingfors till Karis förutsatt att tillräckligt många deltar. Mera information och anmälning senast 13.3: jon.jakobsson@fduv.fi, 040 865 38 88.

31.3 Föräldranätverksträff med barnpassning Folkhälsanhuset, Pargas, kl. 18–20

För föräldrar till barn och ungdomar i behov av stöd. Mera information och anmälning: Anna Öhman, förälder och medlem i gruppen 044 547 53 87, ohmanannalena@gmail.com eller Tea Rasikannas, förälder och medlem i gruppen 040 504 71 61, tea.rasi@parnet.fi. En till träff arrangeras 21.4.

MISSA INTE

April

**1.4 Föreläsning: Intressebevakarens uppgifter
Vasa kl. 18-21**

Vad behöver man veta för att vara intressebevakare till sitt myndiga barn med funktionsnedsättning? Kom och lyssna på vad magistraten, en bankrepresentant och en intressebevakare berättar. Anmälning senast 26.3: tina.holms@fduv.fi, 040 567 92 57.

Maj

16.5 Friluftsdag, Saltkaret i Björköby, kl. 13-17

Häng med ut i naturen och laga mat på gaskök. De som vill kan gå en bit längs vandringsleden. Anmälning senast 7.5: tina.holms@fduv.fi, 040 567 92 57.

Juni

**5-7.6 Språkträningskurs enligt Karlstadmodellen
Axxell, Brusaby, Kimito**

Kursen är för familjer som använder eller önskar använda Karlstadmodellen i språkträning av sina barn. Kursen ordnas om understöd beviljas. Mera information: Marita Mäenpää, marita.maenpaa@fduv.fi.

Juli

**26.7-31.7.2015 Semestervecka för familjer
Spahotellet Yyteri, Björneborg**

FDUV och Svenska semesterförbundet i Finland erbjuder familjer möjlighet att delta i en avkopplande och inspirerande semestervecka på Spahotellet Yyteri som ligger vid havet i Björneborg. Njut av ett omväxlande program med ledda aktiviteter och fri tillgång till badavdelning och motionssal. FDUV:s barnledare (2-3 personer) är med under veckan. Ansökningsblankett finns på www.semester.fi. Ansök senast 30.4.2015. Mera information: susanna.stenman@folkhalsan, 019 278 6876.

Solgårdens bassäng.
Bilden är tagen 2011.

**29.9-6.10.2015
Semesterresa
Solgården, Spanien**

Solgården är ett semesterställe för personer med behov av stöd vid Medelhavet nära Alicante. FDUV ordnar en resa dit för 30 personer nästa höst.

Det kostar 1 300 euro att delta i resan om man sover i enkelrum. Sover man i dubbelrum kostar det 1 100 euro. I de här priserna ingår flyg, mat och Solgårdens program. FDUV:s reseledare är med på hela resan.

Sista anmälningsdag för resan är den 30 april 2015, och man anmäler sig till Monica Avellan: monica.avellan@fduv.fi, 0400 600 676.

Mera information:

- Om Solgårdens på www.solgarden.no.
- Om resan på www.fduv.fi.
- Av Monica Avellan monica.avellan@fduv.fi eller 0400 600 676.

Vad ska Kårkullas nya anhörigråd göra

När den här tidningen kommer ut har Kårkulla utsett anhörigråd i alla regioner. Råden är ett led i den nya anhängstrategin som koordineras av Fredrika Abrahamsson.

GP frågade Fredrika varför anhörigråd behövs, vad de ska göra och varför de väljs av regioncheferna.

– Råden är ett led i anhängstrategin, vars syfte är att ta vara på de anhörigas kunskaper och erfarenheter och att följa upp målen i handlingsprogrammet för anhängstrategin. Anhörigråden kommer att träffas några gånger per år för att diskutera och kan till exempel ge utlåtanden i olika ärenden. Mötena dokumenteras och följs upp.

Ett av målen i handlingsprogrammet för anhängstrategin är att skapa fungerande rutiner för informationsgången på enheterna. Hur?

– Varje serviceenhet ska i samarbete med anhöriga utreda hur informationen på enheten bäst når alla. Skriftliga utskick kan kompletteras av allmän information på hustavlor. Dessutom uppmuntras dag- och arbetscenter att ha digitala plattformar som komplement.

– Anhöriga ska informeras om vilken personal som arbetar på enheten, ny personal ska presenteras och det ska också finnas information om personalens semestrar och längre ledigheter. Dessutom behöver vi utveckla den interna informationen både personalen emellan och mellan de verksamhetsenheter där brukaren bor och arbetar.

Varför har råden valts av Kårkullas regionchefer och inte till exempel av brukarna eller de anhöriga själva?

– Vi bestämde att representanter för anhörigråden väljs av regioncheferna så att det går så snabbt och smidigt som möjligt. För att råden ska bli så mångsidiga och representativa som möjligt har regioncheferna fått anvisningar om vem som ska väljas till råden.

– Till exempel ska de välja anhöriga i olika åldrar och se till, att det kommer med både föräldrar, syskon och närstående, det vill säga personer som står brukaren nära på något annat sätt. De ska också representera personer med olika typer av funktionsnedsättningar och med olika serviceformer, om det bara är möjligt. Vi beslöt göra på det här sättet denna gång, hur valet görs nästa gång kan anhörigråden ta ställning till.

Många nya läsombud

Efter den senaste läsombudskursen i höst finns det 23 nya läsombud i Svenskfinland.

Läsombuden arbetar inom äldre- och specialomsorgen och till deras arbetsuppgifter hör att se till att de som inte kan eller orkar läsa själva ändå får tillgång till läsning.

Den senaste läsombudskursen ordnades i samarbete med Praktikums fortbildningscentrum i Helsingfors, och därför finns de flesta av de nya läsombuden i mellersta Nyland.

Under hösten hölls även en kurs för frivilliga högläsare. Kursen, som ordnades i samarbete med Folkhälsan, hade 15 deltagare. Under kursen fick högläsarna möjlighet att läsa högt på olika äldreboenden och de flesta har fortsatt med frivilligarbetet. Högläsarna fick under kursen diskutera sina erfarenheter och fick goda råd av skådespelaren Sixten Lundberg. – Tänk på rytmen, ge plats åt tanken och låt texten sjunka in hos lyssnaren, tipsade Sixten högläsarna.

I höstas hölls också den första kursen för finskspråkiga läsombud i samarbete med Edupoli i Helsingfors.

Kurserna ordnades inom ramen för det tvåspråkiga projektet Läsombud-Lukutuki vid LL-Center/FDUV. Projektet finansieras av RAY och pågår 2013–2015.

Projektets mål är att utbilda läsombud bland personal inom handikapp- och äldreomsorgen, starta och stöda lokala läsombudsnätverk och utbilda frivilliga högläsare.

Läs om projektet på
www.ll-center.fi/lasombud.

Så här kan boendekvalitet också utvärderas

I höstas fick Boendeservicestiftelsen Aspa demokratipris för en utvärderingsmetod för boende. Metoden tar till vara hyresgästens erfarenheter och omsätter dem i praktisk handling. De som gör utvärderingen är själva hyresgäster.

Milla Iloniemi är en av dem som varit med och utvecklat metoden som på finska kallas VERTAISarviointi.

– Hyresgäster som vill bli utvärderare får utbildning i att använda metoden. När de gör en intervju är det viktigt att de alltid intervjuar hyresgäster i andra enheter än sin egen.

– I en intervjusituation är både hyresgästen, intervjuaren eller utvärderaren och sekreteraren på plats. Personalen på boendet får inte vara med på intervjun.

Metoden har redan använts i över 600 intervjuer, på 60 olika boendeenheter.

Till exempel så här kan det gå till:

1. Maja Svensson berättar i utvärderingsintervjun, att hon är irriterad på att handledarna inte kommer ihåg att knacka på dörren. De kan plötsligt komma in i hennes bostad med sina egna nycklar.

2. När utvärderarna går igenom responsen visar det sig att andra också har liknande erfarenheter.

3. På mötet där man går igenom responsen med hyresgästerna rapporteras resultatet: hälften av dem som intervjuats upplever att deras rätt till privatliv och egen ro inte alltid förverkligas. Några upplever att parförhållandet störs av att intima stunder plötsligt avbryts. Utvärderarna föreslår, att hyresgästerna och personalen diskuterar tillsammans och kommer överens om hur man knackar på dörren.

4. Under en utvecklingsdag för hyresgäster och personal kommer man tillsammans överens om att man alltid knackar på dörren innan man går in till hyresgästen. Man kommer också överens om, hur länge man väntar på svar efter knackningen. Om hyresgästen inte öppnar dörren, hur gör man då?

5. På basis av diskussionen ändras introduktionsmaterialet för ny personal. Hyresgästens rätt till privatliv betonas alltid för ny personal eller ersättare.

6. Utvärderaren berättar för gruppen som utvecklar kvalitetskriterier för boende om de allmänna erfarenheter som framkommit av utvärderingen. Slutresultatet av detta påverkansarbete är att man i kvalitetskriterierna skriver in att hyresgästens rätt till privatliv och egen ro ska respekteras.

Föräldrastöd via nytt projekt

I mars i år inleder FDUV ett nytt projekt för att utbilda nya familjestödjare.

Familjestödjare ger information och fungerar som psykiskt stöd för familjer där det finns ett barn, en ungdom eller en vuxen med utvecklingsstörning. Familjestödjarna kan behövas till exempel då ett barn med utvecklingsstörning föds, då barnet börjar skolan, blir vuxet, flyttar hemifrån och då föräldrarna blir äldre.

Utbildningen erbjuds i första hand anhöriga som har egna erfarenheter av barn med funktionsnedsättning. Enligt en modell från FUB i Sverige erbjuds utbildningen också en bredare grupp, vuxna syskon till personer med funktionsnedsättning och far- och morföräldrar.

De nya familjestödjarna får en basutbildning kring sorgbearbetning, frågor om anpassning till en ny vardag och vad det innebär att stödja andra, men kommer dessutom att fördjupa sig i några specifika områden enligt önskemål. Temaområden kan vara exempelvis juridiska frågor, skolfrågor, fosterdiagnostik, boendefrågor eller arbetsverksamhet.

Projektet inleds under våren 2015 med rekrytering av blivande familjestödjare. På hösten ordnas en grundutbildning för familjestödjare.

Är du intresserad av att bli familjestödjare?

Ta kontakt med en DUV-förening eller med projektkoordinator Marita Mäenpää, marita.maenpaa@fduv.fi, 040 523 18 46.

Wideroos uppmanar organisationerna att lobba aktivt

Social- och hälsovårds-
reformen kommer,
på ett eller annat sätt.

– Oberoende av när reformen kommer, har funktionshinderorganisationerna en ypperlig möjlighet att utveckla och föreslå modeller för hur den svenskspråkiga servicen för personer med funktionsnedsättning borde arrangeras, säger Ulla-Maj Wideroos.

Riksdagsledamot Ulla-Maj Wideroos talade på ett seminarium som ordnades av Samarbetsförbundet för funktionshinder tisdagen den 20 januari. Syftet med seminariet var att diskutera och lyfta fram en modell för den svenskspråkiga servicen.

Reform kommer förr eller senare I skrivande stund, i slutet av januari, ligger regeringens proposition i flera av riksdagens utskott. Efter att utskotten gett sina betänkanden behandlas ärendet i plenisalen.

Social- och hälsovårdsutskottet, där ärendet behandlas sist, har sina sista möten första veckan i mars. När riksdagen går på valledighet fredagen den 13 mars har behandlingen avslutats och propositionen har antingen godkänts, ändrats eller förkastats.

– Ni ska inte tro på allt ni läser i tidningarna, vårdreformen kommer på ett eller annat sätt, sade Wideroos.

– Om den här propositionen inte går igenom, kommer det en ny.

Enligt den nuvarande propositionen kommer ansvaret för vården att finnas hos fem vårdområden. I prakti-

Ulla-Maj Wideroos har varit med om att planera den kommande social- och hälsovårdsreformen.

ken innebär det att vårdområdet dels ska samla in de pengar som behövs för att bekosta vården, dels ska ge produktionsområdena i uppdrag att producera tjänsterna. Därtill bildas 19 produktionsområden, som har i uppgift att ordna eller själva producera vården. Alla kommuner ska höra till ett vårdområde och ett produktionsområde.

– Det är problematiskt att områdenas styrelser blir så små. Väldigt få kommuner kommer att vara representerade och ha inflytande i beslutsfattandet.

Det här betyder också, att de personer som väljs till styrelserna kommer

att ha mycket makt. Wideroos anser att det kunde finnas politiker som specialiserar sig på social- och hälsovård. Hon är nöjd över att man lyckats få igenom att det i styrelsen för södra Finlands vårdområde ska finnas en person som är finlandssvensk.

Språknämnd för svensk service

Vad som ska hända med den svenskspråkiga servicen är en utmärkt fråga, säger Wideroos, och inte lätt att lösa.

– Nu har man föreslagit en nämnd för den språkliga minoriteten, det ska finnas nämnder i alla vårdområden och produktionsområden där det finns tvåspråkiga och svenskspråkiga

LÄTTLÄST

En social- och hälsovårdsreform kommer att göras i Finland de närmaste åren.

Det är ännu inte klart hur vården ska fungera efter reformen. De som bestämmer funderar på hur det ska bli.

Ulla-Maj Wideroos säger att organisationer som FDUV kan hjälpa till. Vi kan berätta för politikerna hur vi tycker det skulle fungera bäst.

kommuner. I norra Finland blir det en nämnd för tjänster på samiska.

– De här nämnderna är viktiga, och det gäller att få med människor som förstår hur man ska arbeta för att det ska finnas vård på svenska. Vård- och produktionsområdena måste beakta de förslag som nämnderna ger, men nämnderna har ingen egentlig beslutandemakt.

Nationell koordinering möjligt

När det gäller service för personer med utvecklingsstörning säger Wideroos att den oro som många känner är befogad.

– Kårkulla samkommun kommer att upplösas i den form som den finns i dag, och det kommer inte längre att finnas något anslutningstvång. De lokaler och väggar som finns i dag kommer inte att vara tryggade i framtiden.

Hon kastar bollen till de organisationer som deltar i seminariet.

– Hur vill ni ha det? Ska man ge ett vårdområde ansvar för alla i hela Svenskfinland? Eller borde alla fem vårdområden bilda en egen organisation för svenskspråkiga?

Samarbetsförbundet för funktionshinder har talat för nationell koordinering av svenska tjänster för personer med funktionsnedsättning. En sådan modell skulle öka jämlikheten mellan de olika grupperna. Också FDUV stöder det här förslaget. Wideroos tycker att modellen har potential.

”

Utveckla
en egen modell,
gärna med
demokratiskt
inflytande och
valfrihet.

– Om det ska vara en nationell koordinator borde man säkert fundera under vilket tak den finns? Det finns möjlighet för en koordinator att finnas på en hög nivå, exempelvis underställd ett ministerium, sade Wideroos.

– Jag tycker att ni själva ska utveckla en modell som passar er – gärna med ett demokratiskt inflytande och som skulle garantera valfriheten.

– Om vårdreformen nu går igenom kommer de som sitter i majoritet i områdena att ha ett behov av att höra hur ni och vi vill ha det – vi har ett beställningsarbete framför oss, sade Wideroos.

TEXT OCH FOTO: LAURA RAHKA

Annette Tallberg

Mera påverkansarbete på FDUV

Från den 1 mars börjar Annette Tallberg arbeta som sakkunnig i intressepolitiska frågor.

Annette Tallberg har de tre senaste åren jobbat som projektledare för boendeprojektet Skräddarsydd boendeservice. Tidigare har hon bland annat jobbat som socialarbetare i Helsingfors.

I sitt nya arbete kommer Annette bland annat att informera om pågående förändringar, bevaka DUV-medlemmarnas intressen, skriva utlåtanden och medverka i nationella arbetsgrupper.

Boendeprojektet får en ny projektledare från den 1 mars. Det är tidigare projektkoordinatorn Elina Sagne-Ollikainen som tar över efter Annette. Verksamhetschef Monica Avellan tar över Elinas koordinatorsjobb inom boendeprojektet.

Mera flyttningsträning och flera boendeanternativ

I december och januari har Kårkullas boendetjänster synats i sömmarna av Social- och hälsovårdsministeriets arbetsgrupp för det nationella boendeprogrammet för personer med utvecklingsstörning.

Programmet startades år 2010 och har som mål att avveckla institutionsboendet, höja delaktigheten i beslutsfattandet och öka möjligheterna till individuella boendelösningar.

Arbetsgruppen har turnerat runt i hela landet under 2014 och ger sin rapport i slutet av 2015. Torsdagen den 22 januari ordnade ministeriet ett diskussionsmöte om Kårkullas boendetjänster. Ordförande var **Lisbeth Hemgård**.

Samkommunsdirektör **Märta Marjamäki** inledde med att berätta hur Kårkullas boendetjänster ser ut i dag.

– Vi erbjuder olika typer av boende för våra cirka 650 hyresgäster. Av dem bor 81 personer i stödboende, 177 i boende i grupp, 322 personer i traditionellt gruppboende, 52 personer på institution och några i familjevård.

– Institutionsplatserna har minskat. År 2010 bodde 68 personer på vårdhemmet i Pargas, nu har vi 52 personer där, av vilka 28 har bott där i över 40 år.

– Vi försöker utveckla verksamheten och kommer i dag att notera alla tankar och åsikter och hoppas att vi kan diskutera öppet och ärligt. Saker kan alltid bli bättre, det jobbar vi på.

Jaana Huhta, konsultativ tjänsteman vid Social- och hälsovårdsministeriet, presenterade det nationella boendeprogrammet och hur det nu följs upp. Målet är att institutionsboendet avvecklas och att institutionsplatserna minskar, men:

– Det viktigaste är innehållet i servicen. Får man sin röst hörd, får man göra sådana saker som man själv vill eller inte?

– Lyssnar man till vad personer med funktionsnedsättning säger? Är personer och deras anhöriga delaktiga i planeringen av ändrings- och flyttningssprocesserna på regional, lokal och individuell nivå? Får man tillräckligt med stöd i förändringssituationer? undrade Huhta.

Flera hyresgäster och anhöriga från olika håll i landet deltog i mötet. **Maj Simons** framförde en gemensam hälsning från några föräldrar vars barn bor i samma boendeenhet.

– Majparkens grundproblem är att de gemensamma utrymmena är trånga och opraktiska, vilket försvårar och begränsar personalens arbete. Starta aldrig mera ett så illaplanerat boende! Personalresursen är knapp, och de hinner inte lyssna på behov och ge stöd.

– Dessutom har det funnits säkerhetsproblem gällande medicinering och övervakning. Våra konkreta önskemål är att man utreder förhållandena på boendet genom att diskutera öppet, att man tar vara på personalens, hyresgästernas och anhörigas förslag och resurser, och att man utarbetar lösningar tillsammans.

Steg för Stegs erfarenhetstalare **Jonas Bergholm** från Sibbo ville lyfta fram problemet med personalbyten.

– Jag vill tala på en allmän nivå. Jag tycker att egenvårdare och kontaktpersoner inte borde byta så ofta. Om de byts borde de tala med anhöriga och tidigare egenvårdare så att de lär sig allt möjligt om brukaren. Det kunde också finnas en reservegenvårdare som vet lite, men inte lika mycket.

Annika Backman från DUV i Västra Åboland fortsatte på samma linje:

– Jag tycker att personalresurser är ett problem. Personal ska ha tid att sitta och ta det lugnt och lyssna på vad jag säger, jag tycker inte om stressen. Sen är det det där med regler, vi har ju våra regler och scheman som vi ska följa, när det är städdag och duschdag.

– Och med besök känns det så där att vågar man ta dit någon eller vågar man inte, ifall någon skulle säga något, jag är lite osäker på vad ni (Kårkulla) tycker, sade Backman.

Gunvor Flykt från DUV i Östra Nyland var på mötet tillsammans med **Siv Gustafsson**. Siv är rullstolsburen och flyttade för några år sedan till ett nytt boende. Det visade sig först efteråt att det nya rummet inte motsvarade Sivs behov.

– Siv med rullstol har ett rum på 11–12 kvadratmeter. Dels är det svårt att få allt att rymmas med liftar och så, dels är det jobbigt för personalen att manövrera rullstolen. Vi var ärligt sagt förvånade över att det nya rummet är så litet.

Några hade skickat hälsningar till mötet via Lisbeth Hemgård.

– Från Vasa hälsar man att flyttningsförberedelse och boendeträning saknas. I Jakobstad har just den biten fungerat bra, hälsar en syster. Och kommunerna i Sydösterbotten hoppas på olika boendeanternativ.

Från förbundets håll hade man hoppats på en mera demokratisk process kring uppföljningen av programmet.

– Kårkulla samkommun har inte följt ministeriets rekommendation om en egen uppföljningsgrupp för det nationella boendeprogrammet. I den borde det ha ingått utomstående representanter för anhöriga och funktionshinderorganisationer. Att en sådan grupp aldrig bildats tycker vi är ett demokratiproblem, sade Lisbeth Hemgård.

Jutta Keski-Korhonen sitter i arbetsgruppen som representant för Kehitysvammaisten Tukiliitto och kommenterade diskussionen så här:

– Problemen verkar vara likadana runtom i landet. Trots att det också är bra på många håll, så finns det ännu många som har en känsla av att inte bli hörda, både bland personer med utvecklingsstörning och anhöriga.

– Boendeprogrammet handlar ju inte bara om avveckling av fysiska institutioner utan också om att man frångår institutionsliknande vårdmönster, det vill säga att personalens eller organisationens behov styr vardagen på boendet.

TEXT OCH FOTO LAURA RAHKA

Danielas drömhjem?

Daniela Frankenhaeuser har redan länge drömt om att få flytta till en ny lägenhet. I drömmen fanns bland annat en egen balkong att sitta och njuta på om sommaren.

När FDUV:s Drömhjem-kurs startade hösten 2014 bestämde hon sig för att gå med.

– Det har varit lärorikt, jag har fått nya idéer av Annette, för hon berättar om saker på ett bra sätt. Hon har också hjälpt mig med att söka bostad, och det behövde jag, säger Daniela.

Daniela har sökt lägenhet länge, hittills utan framgång. Idén var att när hon hittar en lämplig lägenhet, köper Boendeservicestiftelsen ASPA upp den och hyr vidare till henne. RAY har beviljat ASPA understöd för just detta ändamål. Även Kehitysvammaisten Palvelusäätiö har beviljats liknande understöd.

När vi träffas har Daniela och Annette Tallberg som leder boendeprojektet vid FDUV en vecka tidigare varit och tittat på en lägenhet.

– Den kändes genast rätt, för den ligger på ett bra ställe, den är lite större än min nuvarande lägenhet och så har den balkong, berättar Daniela.

Daniela har svårt att dölja sin glädje över det besked som hon just har fått från Aspa.

– Jag vågade inte hoppas på att det skulle vara sant, men budet de gav på lägenheten gick igenom.

Att flytta till ett nytt hem känns spännande och roligt, och Daniela tror att det kommer att gå bra. Kanske för att hon fortsättningsvis kommer att få stöd några gånger i veckan via Kårkulla.

– Det känns tryggt, säger hon.

Vill du veta mera om FDUV:s flyttningsförberedelse eller stöd för flyttare? Ta kontakt med annette.tallberg@fduv.fi eller 040 674 72 47.

Radio Valo söker flera röster

I Radio Valos sändningar hör vi redaktörer med utvecklingsstörning. De gör program om musik, sport – och allt annat som är viktigt här i livet.

– Jag är Radio Valos enda kvinnliga redaktör. Men jag hoppas att vi snart blir fler tjejer, säger **Inka Timgren**.

Fler tjejer, röster på svenska, sändningar från fler orter i Finland, och från fler länder i världen – där är några mål som projektledaren **Markus Vähälä** räknar upp. För att nå dit säger han att Radio Valo framför allt behöver fysiska utrymmen och utbildning för redaktörerna.

Radio Valo har funnits i fem år, vilket firades i december. Projektet har vuxit, nu gör man program på olika håll i Finland. Och också i resten av världen, Radio Valo har ett nätverk som sträcker sig ända till Taiwan!

– Finland förändras nu i en bra riktning, allas kompetens tas till vara och alla får göra sin röst hörd, säger Markus.

Projektet växer hela tiden, och Radio Valo söker nya människor och grupper att jobba tillsammans med. Markus skulle vilja att varje kommun hade en egen Radio Valo-redaktion.

– Jag jobbar för föreningen Lyhty, som startat Radio Valo, men vi välkomnar andra med i projektet.

Inget enkelt jobb

Inka Timgren, hittills ensam kvinnlig redaktör, får utveckla sitt intresse för musik och teknik på Radio Valo.

– När man jobbar på Radio Valo får man hela tiden lära sig nya saker och bekanta sig med intressanta platser och människor. Jag har till exempel gjort en intervju med Pepe Willberg, som är en av mina favoritsångare.

Inka och några andra redaktörer

berättade om sitt jobb på Radio Valos femårsfest. Flera av dem lyfte speciellt fram en direktsändning de gjort från Kampens köpcentrum i Helsingfors. **Kalle Havumäki** är en av dem som var med där, han har jobbat på Radio Valo sedan i somras.

Kalle berättar att han var intresserad av att jobba med teve eftersom hans mamma är tevejournalist. Mammans, **Marjukka Havumäki** som jobbar på de finska tevenheterna, säger att hon är glad att Kalle har ett jobb där han får använda hela sin kapacitet.

– Radio Valo låter inte sina arbetstagare komma lätt undan.

Som exempel nämner Marjukka den tre timmar långa direktsändningen från Kampen.

– Som journalist vet jag hur tungt det är att sända direkt i flera timmar. Radio Valo tvingar sina redaktörer att utmana sig själva!

Marjuka Havumäki berättar om sin son Kalles jobb på Radio Valo för Amir Becirovic från danska TV-Glad.

Marjukka berättar att Kalle till exempel blivit mycket bättre på att läsa under de månader han jobbat på Radio Valo. Att ta reda på fakta för att kunna göra bra program har gett honom en helt ny motivation att läsa.

Marjukka nämner också att det inte var helt lätt för Kalle att börja jobba på Radio Valo, trots att han ville jobba där och Radio Valo ville ta emot honom. Det behövdes nämligen också ett beslut från socialbyrån och det var svårt att få.

– Om jag hade lyssnat på dem skulle Kalle packa spik eller baka på en arbetscentral nu. Vi kämpade i ett halvår. När det positiva beskedet kom i juni 2014 firade vi med skumvin, berättar Marjukka.

– Nästa år ska Kalle flytta hemifrån. Jag tror att det kommer att gå bra, delvis tack vare det här jobbet.

– Att jobba självständigt stöder den kompetens som behövs för att

bo självständigt. Och tvärtom, att bo självständigt kommer att stöda jobbet!

Som avslutning vill Marjukka ännu säga att det är viktigt för henne att sonen får jobba i en miljö där det också jobbar människor som inte har en utvecklingsstörning.

– Jag tycker att man fortfarande allt för mycket tänker att personer med utvecklingsstörning ska hållas skilt för sig.

– Och därför hoppas jag så väldigt mycket att Helsingfors snart ska få kaféet vi pratat om och väntat på, där de anställda har en utvecklingsstörning. Då får vi en plats där alla, både de som har en utvecklingsstörning och de som inte har det, kan öva sig i att kommunicera på ett avslappnat sätt.

TEXT: SOLVEIG ARLE

FOTO: RADIO VALO

Svenska röster till Radio Valo?

Radio Valo söker svenskspråkiga personer med utvecklingsstörning som vill jobba i mediaverkstaden.

Hos Radio Valo får man som daglig verksamhet vara med och producera program tillsammans med professionella medarbetare.

Genom att jobba på Radio Valo lär man sig mycket om media, musik och kultur.

– Om du vill få din röst hörd, kom med! hälsar Radio Valos redaktion.

Radio Valos program sänds via den egna webbplatsen och i andra finländska radio-kanaler. Webbplatsen finns på adressen www.radiovalo.fi.

Under våren arrangeras en infoträff och en prova på-verkstad för alla intresserade. Läs mera på Steg för Stegs webbplats www.stegforsteg.fi.

Vill du veta mera? Ta kontakt med Max Malmberg på Radio Valo per telefon 041 533 62 92 eller per e-post info@radiovalo.fi.

Radio Valo förebild i Danmark

– Danmark är vår stora förebild, säger Markus Vähälä, projektledare för Radio Valo.

Och när Markus säger Danmark menar han TV-Glad. Projektet har funnits i femton år och har nu över 200 redaktörer med utvecklingsstörning. Vissa av deras program visas i nationella kanaler, och de har en egen mediautbildning som hela tiden utvecklas.

När Radio Valo firade sin femårsdag i december bjöd de in Amir Becirovic, som har jobbat på TV-Glad i tio år. Amir viftade bort pratet om den danska förebilden och underströk att Radio Valo redan har uppnått det viktigaste: att personer med utvecklingsstörning hörs.

Efter några dagar i Finland sade Amir sig ha märkt att politikerna här, precis som de danska politikerna, hellre lyssnar på personer som Markus, som berättar om personer med utvecklingsstörning, än på de utvecklingsstörda själva.

– Markus gör ett viktigt arbete, men det är superviktigt att vi själva hörs!

Att få sin röst hörd blir möjligt tack vare mediaprojekt som Radio Valo och TV-Glad.

– Det är min, och andra funktionshindrades, plikt att göra saker och att visa världen att vi kan göra dem. Det är viktigt att vi inte lindas in i bomull. Vi faller, och vi stöter oss, men vi stiger upp igen!

– Jag jobbar som sportjournalist, berättar Sara, för jag har alltid gillat sport. Här sitter hon vid sitt arbetsbord och datorn som hon skriver artiklar om sport på. Artiklarna publiceras på Medis5:s webbplats.

Mediajobb på Medis5

På Medis5 i Stockholm får alla jobba med media som de vill. Man jobbar med foto och media, gör musik, arbetar med film och målar tavlor.

Sara, en ung tjej med Downs syndrom, berättar att hon är sportjournalist.

– Jag har tagit reda på fakta om sport i Finland och Sverige. Snart ska ni få höra, säger Sara.

Vi som ska få höra är ett gäng DUV:are som deltar i förbundets kongresskryssning till Stockholm. Det är en regnig lördag i slutet av oktober och vi har traskat över kullen från hamnen för att hälsa på hos Medis5.

– Först ska vi berätta lite om vår verksamhet, och sen blir det fika, säger Micke.

De har bullat upp bara för vår skull.

Micke och Sara använder hemsidan till hjälp när de berättar vad Medis5 är. Här finns allmän information om verksamheten, och om allt man kan göra: teater, musik, film och konst. Här finns också anvisningar om hur man kan boka en föreställning eller beställa ett konstverk.

Micke och Sara stannar upp på fliken "Medarbetare".

– Här finns namnen på alla som jobbar här. Här kan man titta på sådant som just den personen har gjort.

Namnen är länkar som leder till undersidor med bilder av konstverk, musikvideor och korta videofilmer. Här finns också Saras alla artiklar om sport. Den om Finland har hon inte hunnit ladda upp ännu, men det ska hon göra senare, lovar hon.

– Nu ska jag läsa upp mitt projekt om Finland, säger Sara.

– Sverige och Finland är bittra rivaler i allt som gäller sport. I rallyskogarna har Finland övertaget mot oss svenskar och så är det bara. Finland är också bättre på spjutkastning än vi i Sverige, det är visst en tradition ...

Vill du läsa hela texten? Du hittar den på www.fduv.fi/gulapressen.

Kolla också webbplatsen för Medis5 på www.medis5.se.

TEXT OCH FOTO: LAURA RAHKA

– Vi tror på att var och en skall få arbeta med det man är bra på och utvecklas i sin egen takt, säger konstnärliga ledaren Anneli Aaltonen Krantz som guidade oss i Ateljé Inuti.

Konstnärer på Ateljé Inuti

På Ateljé Inuti i Stockholm får man möjlighet att utveckla ett eget konstnärskap. Ateljén drivs av Stiftelsen Inuti med stöd av LSS-lagen.

FDUV:s kongressdeltagare besökte också Ateljé Inuti som ligger på Lilla Essingen med utsikt över Mälarens blåskimrande vatten.

I ateljéerna arbetar ett 40-tal personer med funktionsnedsättning med måleri, skulptur, textil, grafik, foto, installationer och performances under professionell handledning.

Inutis verksamhet är utåtriktad med utställningar, projekt och workshops. Konstnärerna får möjlighet att visa sin konst på både den nationella och internationella konstscenen. Inuti har bland annat ingått ett leasingavtal med Stockholms stift om uthyrning av konst till deras personalrum.

– Respekten för den konstnärliga och personliga friheten är viktig för oss. Vi vill erbjuda en möjlighet att växa som människa och fördjupa konstnärskapet genom koncentrerat arbete i en kreativ och tillåtande atmosfär.

Valfrihet via LSS

I Sverige kan personer med vissa funktionshinder få rätt till daglig verksamhet på basis av lagen om service och stöd, eller LSS-lagen. Man ansöker om det via sin kommun. Om man har fått ett LSS-beslut om daglig verksamhet får man:

- Välja mellan många olika dagliga verksamheter, förutsatt att arbetsplatsen är godkänd av kommunen.
- Välja om man vill arbeta t.ex. med musik, datorer, djur eller på café.
- Ha rätt att arbeta 7,5 timmar om dagen (man kommer överens om arbetstiden med personalen).
- Varje månad en liten summa pengar som kallas habiliteringsersättning för den tid som man har arbetat.
- När som helst ta kontakt med kommunen om man vill byta arbetsplats.

Helt lagligt

Är det möjligt att byta daglig verksamhet? Det beror bl.a. på var du bor. Här är några tips.

1. Ta kontakt med socialarbetaren i din kommun och ta reda på hur du ansöker om daglig verksamhet och om det går att byta daglig verksamhet.
2. Fyll i en ansökan om daglig verksamhet eller om att byta daglig verksamhet. Till exempel i Helsingfors ska du använda den allmänna blanketten som heter Ansökan om Handikappservice.

3. Motivera varför du vill börja i den dagliga verksamheten som du valt. Det kan till exempel vara att verksamheten inte erbjuds på annat håll, att verksamheten passar just dina behov eller att verksamheten finns nära ditt hem eller är lätt för dig att nå.

4. Vänta på beslut som bör ges inom tre månader. I sitt beslut tar kommunen i beaktande både motiveringarna och kostnaden för den dagliga verksamheten.

5. Daglig verksamhet erbjuds förutom av Kårkulla samkommun av bl.a. Radio Valo (Lyhty ry), Autismstiftelsen och andra finskspråkiga serviceproducenter.

Källor: socialarbetare Maria Helenius/Helsingfors stad, projektledare Annette Tallberg/FDUV.

TEXT OCH FOTO: ANNE WETTERHOFF

Nätverk ger styrka

Trots att projektet Styrka genom nätverk tar slut, fortsätter grupperna runt om i Svenskfinland att träffas. Två mammor berättar om sina liv och hur de fått stöd via olika nätverk.

I det här numret av GP berättar Karim El Moutacim om sin son Yam och sina erfarenheter av nätverk. I nästa nummer får du läsa en intervju med Regina Lindman-Korpi och hennes son Kristian.

Intervjuerna ingår i en bok som kommer ut under våren 2015 i samband med att projektet Styrka genom nätverk avslutas.

I boken berättar sju familjer som varit med i nätverket om hur det är att leva med barn med funktionsnedsättning och vilken betydelse stödet från andra föräldrar i samma situation har haft för dem. Författare är Clara Henriksdotter Puranen.

Våga be om hjälp

– Yam är en härlig kille, han är sjutton år och liten till växten och han är väldigt social och nyfiken på sitt sätt. Han ger massor av kärlek och kramar och värme. Han har några tecken och några ord och ordliknande ljud som vi som känner honom förstår.

Karin El Moutacim berättar om sonen Yam, som har en utvecklingsstörning eller flerfunktionshinder, som beror på att hans kropp inte kan bilda tillräckligt med kolesterol. De första åren var kaosartade med mycket rädsla, den lilla babyn måste sondmatas och hade ont och genomgick

Yam El Moutacim och hans pappa Khalid.

en mängd undersökningar.

Familjen El Moutacim, som bor i Ekenäs, består förutom mamma Karin och Yam av pappa Khalid, storasyster Yasmin, 20, som är utflugen, och lillebror Mehdi, 14 år. Yam bor än så länge hemma och går i yrkesträningsskolan Optima i Ekenäs.

När Karin ser tillbaka på livet med Yam konstaterar hon att det har varit tungt att be om hjälp. Ändå är hennes främsta råd till andra i samma situation: Be om hjälp.

– Det är enda vägen att gå. Det är bra om man också vet hurdan hjälp

man behöver, men det vet man inte alltid.

Karin är medlem i föräldranätverket Styrka genom nätverk, på nätet hör hon också till Bamsegruppen och till en världsomspännande grupp för föräldrar till barn med det ovanliga syndrom som Yam har.

Nätverken fungerar för Karin både som informationskällor och mentalt stöd.

– Att det finns en grupp av människor som vet hur man har det är kanske det viktigaste. Det gör att man inte känner sig så ensam, det finns

Karin El Moutacim.

människor som direkt förstår utan att man behöver förklara så mycket. Man kan säga ganska precis hur det känns och vad man tycker och tänker.

För Karin har behovet av stödnätverk gått i vågor.

– Under vissa perioder behöver jag det mera. När Yam var liten kändes det jätteviktigt att få kontakt med gruppen som kände till hans syndrom. Vi fick den information som vi inte kunde ha fått någon annanstans. Men det fanns tider när jag inte alls orkade följa med för att det var för tungt att ta in andras berättelser, till

exempel då ett barn med samma diagnos hade dött. Att det finns grupper på nätet är å andra sidan väldigt bra, för många av föräldrarna är så bundna av barnet att de inte hinner, orkar eller kan träffa andra människor utanför hemmet. Om du ska träffa någon en viss dag vet du aldrig hur ditt barn mår just då, men via nätet kan du hålla kontakt med andra i samma situation vilken tid på dygnet som helst.

TEXT OCH FOTO S. 17:

CLARA HENRIKSDOTTER PURANEN

FOTO S. 16: FAMILJEN EL MOUTACIM

STYRKA GENOM NÄTVERK 2011–2014

FDUV:s treåriga projekt Styrka genom nätverk avslutades sista februari 2015. Huvudmålet, att bilda föräldranätverksgrupper runtom i Svenskfinland, har uppnåtts. I dag finns det tre grupper i Österbotten och tre i södra Finland. Grupperna kommer att fortsätta träffas trots att projektet tar slut.

Föräldrarna i nätverket förenas av att alla har barn med olika typer av funktionsnedsättningar och specialbehov. De är experter på sina egna liv och kan dela med sig av sina personliga erfarenheter och ge varandra goda råd. Grupperna är öppna för alla familjer oberoende av funktionsnedsättning.

Arbetet i grupperna utgår från föräldrarnas behov. En del har fokuserat på information om olika stöd- och serviceformer, och några har arbetat mera med påverkan, vilket också har lett till beslut som förbättrat familjernas vardag.

Inom ramen för projektet har en arbetsbok som stöder familjens serviceplanering översatts till svenska. Arbetsboken heter Pussel för ett gott liv och kan laddas ned från FDUV:s webbsida.

Mera information:

tina.holms@fduv.fi
040 567 92 57
marita.maenpaa@fduv.fi
040 523 18 46

Varför ska jag rösta på dig?

Inför riksdagsvalet skickade GP ut fyra frågor till kandidater som ställer upp i valet för olika partier.

Vi fick svar av tio kandidater. Vi fick inga svar från Samlingspartiet eller Kristdemokraterna.

Alla svar rymdes inte med i GP, men du kan läsa dem på webben. Till tidningen har vi valt ut sju kandidaters svar på två av frågorna. Frågorna är:

1. Varför ska en person med funktionsnedsättning eller en anhörig rösta på dig?

2. Ska Kårkulla samkommun ha en specialställning i SOTE-reformen? Motivera!

Maarit Feldt-Ranta, sdp, Nyland

1. Jag hoppas över huvud taget att människorna använder sin rösträtt. Jag är född och uppvuxen i en familj med en handikappad förälder, blind pappa, och har vuxit upp i förhållanden där det varit en självklarhet att det finns människor som behöver extra stöd från samhället och sina närmaste.

2. Ja. Det är inte möjligt eller motiverat att ordna kvalitativ svensk handikappvård i alla soteområden utan organisationen och servicen bör överskrida förvaltningsgränser och utgå ifrån vårdbehövandes stödbehov.

Maarit Feldt-Ranta

Stefan Wallin, sfp, Åboland

1. Efter tio år i rikspolitiken och fyra år som minister ackrediterad i Social- och hälsovårdsministeriet (som jämställdhetsminister) har jag tämligen goda erfarenheter av att driva viktiga sociala frågor. Hela mitt politiska liv har jag arbetat med olika slags minoriteters behov och förstår därför vad personer med funktionsnedsättning behöver.

2. Jag har arbetat för att Kårkullas särställning skall tryggas i vårdreformen, men det har inte varit lätt. Det viktigaste är förstås att allt det specialkunnande som finns inom samkommunen kan hållas samman, på sätt eller annat. Jag har svårt att se vem som skulle sköta denna bit om inte expertisen, som finns inom Kårkulla.

Silvia Modig, vf, Helsingfors

1. Det vet jag ju inte, det beror på vad var och en ser som viktiga värden. Jag jobbar för ett jämlikt och rättvist samhälle där det finns plats för oss alla just som vi är. Jag tror på välfärdstaten som den bästa grunden för ett bra samhälle. Jag tycker vi skall göra både ekonomiskt och ekologiskt bärbar politik.

Stefan Wallin

Silvia Modig

2. Ja, den borde ha en specialställning. Det är ingen idé att reparera om ingenting är sönder. Kårkulla samkommun är en väsentlig del i att skapa den speciella service som funktionsnedsatta behöver. Den borde fungera som grunden också i kommande social- och hälsovårdsområden.

Karl-Mikael Grimm, c, Helsingfors

1. Jag har själv ett funktionshinder (är kortvuxen) har alltid levat med familjemedlemmar som har funktionshinder (mamma, sambo) så jag vet hur vardagen ser ut för oss. Vi måste själva föra fram vår åsikt för att det ska höras, sist och slutligen är det bara vi som vet hur samhället bäst organiseras så att vård, boende, assistans, rehabilitering och tillgänglighet bäst möter våra behov.

2. Den kompetens som finns inom Kårkulla måste bevaras och utnyttjas också i framtiden. Min åsikt är att åtminstone de tjänster som Kårkulla erbjuder i dag ska bevaras

Karl-Mikael Grimm

Anna-Maja Henriksson

Markus Drake

Wivan Nygård-Fagerudd

och svenskspråkigt serviceutbud måste få en särställning i social- och hälsovårdsreformen.

Markus Drake, De gröna, Nyland

1. Jag arbetar för solidaritet och ett solidariskt samhälle. Funktionsnedsättningar får inte leda till uteslutning. Det är samhällets ansvar att anpassa sig till människor, inte tvärtom.

2. Jag har inte besökt Kårkulla vårdhem eller de distribuerade service-centrena, men nog liknande institutioner, både privat och offentligt finansierade, i Finland och utomlands. Jag har alltid slagits av den öppenhet och goda stämning jag sett. Jag ser inte ett speciellt behov för extra administration, utom ifall ett fortsatt svenskspråkigt samarbete kräver det. Det är arbetet, platserna och språket som är det viktiga, inte administrationen.

Anna-Maja Henriksson, sfp, Vasa

1. För mig är det viktigt att vi har ett samhälle där man bryr sig om varandra. Vi har en alldeles speciell uppgift att se till att de som behöver extra stöd och hjälp i samhället kan få det. Det handlar om vårt allas lika värde och rätt till likabehandling. Då det måste sparas ska det göras så att det inte drabbar de mest utsatta i vårt samhälle.

2. Vi behöver en organisation som Kårkulla som kan tillhandahålla bred kunskap och service på svenska när det gäller personer med funktionsnedsättning. Jag hoppas också att de kommunala beslutsfattarna inser vikten av att vi har tillgång till samlad specialkompetens i Svenskfinland då det gäller just denna grupp.

Mera på webben

Alla kandidaters svar på alla frågor finns på www.fduv.fi/riksdagsval2015.

Wivan Nygård-Fagerudd, sfp, Vasa

1. Mitt engagemang har sin grund i övertygelsen om alla människors lika värde, och min drivkraft är att jobba för ett gott samhälle – för alla. Jag vill arbeta för att all slags diskriminering ska stävjas, och där ser jag i dag ett behov av att särskilt påminna om den diskriminering som på olika områden drabbar personer med funktionsnedsättning.

2. Ja, vi behöver en riksomfattande organisation som Kårkulla som kan garantera heltäckande omsorg på svenska i våra kommuner. Jag kan inte se hur man bättre skulle kunna trygga jämställdhet och likabehandling. Det är också problematiskt om samkommunen görs frivillig samtidigt som de finska omsorgsdistrikten ritas in i blivande Sote-områden. Det skapar en skevhet som inte svarar mot lagbokens krav på service på enahanda grunder för de två språkgrupperna. Målet måste vara att den svenska funktionshindersservicen ges förutsättningar att utvecklas på samma sätt som den finska.

Lättläst innehåll

Riksdagsval 2015	21
IT-stödpersoner utbildas	22
Ljuskonst i Sensoteket	24
Läser du LL-Bladet?	25
Steg för Steg	26
Från föreningarna	27
Finlandssvenska idrottsdagar	30

Kontaktannonser

Hej,

Jag är en 28-årig tjej från Korsholm. Mina intressen är matlagning, att se på tv och att åka till stan. Jag söker en brevvän, gärna en pojke ungefär i min ålder. Du får gärna bo i närheten av Korsholm ifall vi nångång vill träffas.

Kontakta Tjej från Korsholm, 28 år.

Skriv en kontaktannons

Skriv till GP per e-post eller post. Berätta vem du är och var du bor. Berätta också en hurdan person du vill få träffa eller skriva brev till. Skriv ditt namn och din adress eller e-post. Ditt namn eller din adress publiceras inte i GP.

Svara på en kontaktannons

Om du vill träffa eller skriva brev till någon som skrivit en kontaktannons kan du skriva till GP per post eller e-post och berätta vem du vill kontakta. Vi förmedlar dina kontaktuppgifter till den som du vill ha kontakt med.

Kontaktuppgifter till Gula Pressen

e-post: gulapressen@fduv.fi
post: Gula Pressen
Nordenskiöldsgatan 18 A
00250 HELSINGFORS

Steg för Stegs sida?

Vi har flyttat Steg för Stegs sida längre fram. Du hittar den på sidan 26.

Riksdagsval 2015

I Finland har vi riksdagsval vart fjärde år. Då väljer vi riksdagens 200 ledamöter. Det är riksdagsledamöterna som beslutar om våra gemensamma ärenden. Riksdagsvalet 2015 ordnas söndagen den 19 april 2015.

Vem får rösta?

Alla finska medborgare som har fyllt 18 år senast på valdagen den 19 april 2015 får rösta i riksdagsvalet.

Om du har rätt att rösta i riksdagsvalet får du ett meddelandekort på posten. Meddelandekortet skickas i mars.

På kortet står ditt namn, valdagen och i vilken vallokal du kan rösta på valdagen. Där står också när du kan förhandsrösta och där finns en lista på ställen nära ditt hem där du kan förhandsrösta. På kortet finns också annan viktig information om valet.

Läs mera i lättläst broschyr

Du kan läsa mer om valet i en lättläst broschyr på www.fduv.fi/material. Du kan också beställa den tryckta broschyren genom att mejla ll-center@fduv.fi.

Vem kan jag rösta på?

Den 19 april är det riksdagsval i Finland. Om du röstar i valet ska du välja en kandidat som har ställt upp i din valkrets.

Finland är indelat i 13 valkretsar. Varje valkrets har sina kandidater. Du kan bara rösta på en kandidat från din egen valkrets.

Vilken valkrets du hör till står på ett meddelandekort som du får på posten.

Alla kandidater har ett eget kandidatnummer. Kandidatnumren i din valkrets hittar du till exempel i vallokalerna. Numren brukar också synas i kandidaternas valreklam.

Kandidaterna syns mycket i medierna före valet, till exempel blir de intervjuade i olika tidningar. GP har också ställt frågor till några kandidater, deras svar kan du läsa på sidorna 18–19 i den här tidningen och på webben på www.fduv.fi/riksdagsval2015.

Kom på kurs om val och demokrati

Steg för Steg ordnar två kurser om val och demokrati inför riksdagsvalet. Elin Andersson håller kurserna.

Finland är en demokrati. Demokrati betyder att folket ska få bestämma. Därför blir våra politiker valda av folket.

Kom med på kurserna som ordnas på Arbis i Vasa lördag 21 mars kl. 13–16 och på Vegahuset i Helsingfors lördag 28 mars kl. 13–16.

Mera information av Carl Lindgren per e-post carl.lindgren@stegforsteg.fi eller per telefon 040 845 33 68.

Behöver du hjälp med att använda en dator?

Ann-Sofi gillar datorer och särskilt youtube. Malin har en dator som hennes bror själv byggt ihop. Nathalie tycker att det känns roligt att lära sig nytt. Hanna vet att ingenting är självklart för den som inte kan.

De här fyra tjejerna går på en kurs där de lär sig använda datorer bättre. De ska kunna använda dem så bra att de också kan hjälpa andra som vill lära sig använda dator.

Kursen ordnas under vårvintern vid Kårkullas dagverksamhet i Ekenäs. Deltagarna kommer från Karis, Ekenäs och Hangö och de träffas sammanlagt fyra gånger.

På första kursdagen i början av januari får de lära sig om pekplattor.
– Vad kan en pekplatta vara bra för?
frågar läraren Johan Palmén.

– Om man har köpt e-böcker kan man lyssna på dem. Det är bra med böcker, för man kan lära sig ord, säger Malin.

– Just det, och dessutom har pekplattor ofta en funktion som heter "Tala text". Den är bra för personer med dålig syn som inte själv kan läsa vad som står på skärmen, säger Johan Palmén.

– Det finns också många bra program, alltså appar, som man kan spela på eller annars ha nytta av. Till exempel Blindsquare är en app som passar för personer med dålig syn. Om du har den på när du går ute på stan berättar den för dig när du går förbi en kiosk eller att matbutiken finns 50 meter till höger.

Under dagen går gruppen igenom hur pekplattorna fungerar.

Ann-Sofi (till höger) tränar på att förklara för Sara hur pekplattan fungerar.

De får lära sig till exempel var man ställer in volymen, hur kameran fungerar, var man kollar batteriet och hur man stänger av alla appar på en gång.

Carina Frondén från FDUV är en av lärarna på kursen. På kursen använder hon lättläst läromaterial om till exempel internet och e-post.

I dag talar hon om vad det betyder att hjälpa någon annan och hur man kan göra det på ett bra sätt.
– Kom ihåg att tala långsamt och använd ord som den andra kan förstå. Försök ha tålmod och låt den andra prova på. Det allra viktigaste är att försöka vara lugn.

Till slut får alla öva på att hjälpa någon annan att förstå hur en pekplatta fungerar. Det är inte lätt men alla klarar det bra.

– Kom ihåg att man inte behöver kunna allt. Då är det bra att våga säga att det här kan jag inte men jag ska ta reda på till nästa gång, säger Carina.

Natali Järnström, Hanna Grandell, Xandra Eklund, Malin Dunker och Ann-Sofi Nyberg har lärt sig om pekplattor och datorer så att de kan bli it-stödpersoner om de själva vill.

Om tjejerna själva vill kan de under våren börja jobba som stödpersoner i it, alltså hjälpa andra förstå datorer bättre. De har inte ännu bestämt sig för om de vill bli stödpersoner eller inte.

– Jag vill inte ännu binda mig, jag har ganska mycket program, säger Hanna.

– Jag vet inte ännu riktigt, säger Ann-Sofi.

Det är kanske svårt att veta om man själv kan datorer så bra att man kan hjälpa andra? frågar jag.

– Ingenting är självklart, säger Hanna. Det som är självklart för mig, är kanske inte alls självklart för den andra.

Hur är det att lära sig nytt, då? undrar jag.

– Roligt! svarar Nathalie genast.

– Jag vet inte, jag tänker inte på sådant, säger Malin.

– Det känns bra, det är enda sättet att komma någon vart, säger Ann-Sofi.

Jag brukar säga att man ska aldrig ge sig, fortsätter hon.

Fler kurser i framtiden

Richard Martin är en av dem som har varit med och planerat kursen för blivande it-stödpersoner. Han jobbar som handledare på dagverksamheten i Ekenäs.

Ett av rummen har ändrats om till ett datarum som också ska användas till utbildning. I rummet finns några datorer och några surfplattor. Richard tycker att det är bra att det finns ett eget rum för utbildning och datorer.

– Det är jätteroligt. Nu har vi ett rum där vi kan ordna utbildning, säger Richard.

– Vi har börjat med it-stödpersonskursen men vi har också planer på att ordna annan utbildning och kurser senare. Till exempel planerar vi en kurs som ger hygienpass, det kunde våra brukare ha nytta av, säger Richard.

TEXT OCH FOTO: LAURA RAHKA

"Tim"

Underbart ljus i Sensoteket

Hösten 2014 ordnade Annika Martin flera ljusverkstäder i Sensoteket i Vasa.

På verkstäderna fick deltagarna "måla" med ljus, genom att ta foton på lampor som de gjorde rörelser med. Bilderna samlades sedan till en utställning.

Annika berättar att hon först hade planerat att hålla två ljusverkstäder. Men intresset var så stort att det blev sex stycken verkstäder. Och vilka fina bilder det blev!

Ljusverkstäderna gick till så att Annika fotade en deltagare åt gången i Sensotekets Coloradorum. Under tiden kunde de andra deltagarna ta det lugnt i Vita rummet.

– Rummet vi fotograferade i var totalt mörkt, det var bara deltagarnas lampor som syntes. Jag stod med kameran riggad på stativ i ena ändan av rummet medan deltagarna stod i den andra.

Annika förklarade för deltagarna att de skulle röra på sig och röra lamporna i olika mönster i luften medan hon hela tiden fotade.

– Efter några bilder stannade vi och jag lät deltagaren se på kamerans display hur fotona vi hittills hade tagit såg ut, så att de bättre kunde förstå hur bilderna ser ut och hur de blir till.

Sen fortsatte fotandet, ibland bytte man lampor och testade med olika färgers lampor.

Trots att Annika bara hade några olika lampor som deltagarna kunde välja mellan blev deras bilder väldigt olika.

Många deltagare var fundersamma före verkstaden, de undrade hur det skulle gå till och hur de skulle göra.

– Men med lite handledning gick det jättebra, berättar Annika.

"Theo"

"Lina"

"Carita"

Varje deltagare fick jobba med sina bilder i tio minuter. Ibland spelade Annika musik för att få någon att våga mer.

– Det var roligt att se hur vissa utvecklades på bara tio minuters fotograferingstid, från att göra små försiktiga rörelser till att våga släppa loss och ta ut svängarna!

När alla blivit fotade samlades deltagarna och såg tillsammans på alla bilder. Sedan fick alla välja en favorit bland sina foton. Annika beställde sedan de utvalda bilderna som stora fotografier till en utställning.

Utställningen var på FDUV:s Vasakontor och hade vernissage den 2 december. Vernissage kallar man den dag som en utställning öppnar, ofta har man en liten fest eller mottagning då.

Deltagarna tyckte att det var roligt att se sig själva och sina bekanta på bilderna.

– Jag ska hänga upp min bild på väggen hemma! sa en av deltagarna.

– Jag ska ge min bild åt mamma och pappa, sa någon annan.

– Nej, var det redan slut? Jag hade velat se mer! sa en besökare på vernissagen.

Utställningen var öppen vecka 49, som var temavecka för personer med utvecklingsstörning. Efter utställningen fick alla ta hem sin bild.

FOTO OCH INTERVJUER MED DELTAGARNA:
ANNIKA MARTIN

Läser du LL-Bladet?

Är du en av LL-Bladets läsare?
Har du kanske läst tidningen länge och har många åsikter om den?
Då kanske du vill bli veckans läsare!

LL-Bladet har nu funnits i 25 år.
Det är alltså jubileumsår för tidningen i år.
Därför kommer LL-Bladets läsare att synas i tidningen oftare än vanligt under året.
Det finns en spalt i tidningen som kallas veckans läsare.
Där har en läsare möjlighet att komma med åsikter om LL-Bladet.

För att ha chans att bli veckans läsare måste du svara på några frågor.
Du ska också ta en bild av dig själv med LL-Bladet och skicka in den till oss.

Gå in på adressen www.ll-bladet.fi på internet.
Då kommer du till LL-Bladets webbversion. Uppe i högra hörnet står det veckans läsare. Om du klickar på bilden av redaktionsmedlemmarna eller på texten så öppnar sig en sida.
Där finns några frågor du ska svara på. Där står också hur du kan skicka din bild till oss.

När du har svarat på frågorna och skickat bilden är det bara att vänta. Kanske är just du nästa veckans läsare!

Stöd för sommarlägren

Om du vill delta i FDUVs sommarläger men inte får understöd från din hemkommun kan du ansöka om stöd via oss.

Du kan endast ansöka om understöd om du inte får understöd av din hemkommun. Du kan ansöka om max 300 euro i understöd. Av ansökan ska framgå det ansökta beloppet och uppgifter om bankförbindelse. Till ansökan ska bifogas senaste skatteintyg (2013) där personens ekonomiska situation framkommer.

**Är du medlem i FDUV skicka ansökan till:
FDUV / Desirée Grotenfelts fond
Nordenskiöldsgatan 18 A
00250 Helsingfors**

Eller per e-post till: Jon.jakobsson@fduv.fi

Stöd för FDUV:s medlemmar att delta i sommarläger 2015 möjliggörs med ett understöd som beviljats av Desirée Grotenfelts fond.

**Är du medlem i Steg för Steg skicka ansökan till:
Steg för Steg
Nordenskiöldsgatan 18 A
00250 Helsingfors**

Eller per e-post: stegforsteg@fduv.fi

Stöd för medlemmar i Steg för Steg att delta i sommarläger 2015 möjliggörs med ett understöd som beviljats av Stiftelsen Familjen Lerches understöd.

Redo för år 2015

Det händer mycket i Steg för Steg också det här året.

Sofia Jernström har börjat jobba igen som verksamhetskoordinator.

Hon har varit föräldraledig åren 2009–2014.

I mars börjar Tina Holms jobba med erfarenhetstalarna i Österbotten. Tina jobbar på FDUV kansliet i Vasa. Calle Lindgren fortsätter också att jobba med erfarenhetstalarna.

Erfarenhetstalarna på uppdrag

Erfarenhetstalarna i Österbotten har sin sista utbildning i mars. Flera av dem har redan varit på uppdrag och fått öva sig hålla presentationer.

Vi har till exempel besökt Borgaregatans skola i november. Maria och Rex höll presentationer för sjuorna i högstadiet. Pia och Jonas höll presentationer för åttorna. Besöken var mycket lyckade och omtyckta.

Våra sju erfarenhetstalare i Södra Finland har också haft flera uppdrag.

Man kan boka en erfarenhetstalare via Steg för Steg. Du kan läsa mer på vår webbplats på www.stegforsteg.fi/erfarenhetstalare.

DUV i Vasanejden

Kom med på bio!

Lördagen den 28 februari ska vi till biograf BioRex på Hovrättsplanen 16 **för att se filmen Sune i fjällen.**

Efter filmen äter vi mat på restaurang Rosso. Dagen med bio och mat kostar 35 euro. Mera info i medlemsblad 4/14 eller på www.vasanejden.duv.fi. Anmälningar till Christina senast den 16 februari per telefon 040 543 45 56 eller per e-post till vasanejden@duv.fi.

Karaträff för pappor 23 mars kl. 18–21

Läs mera på sidan 4. Föreningen står för bowlingkostnaderna.

Cirkus Musikul den 14 mars kl. 13

Efter den lyckade satsningen ifjol återvänder "Cirkus Musikul" med premiär i Korsholms kulturhus lördag den 14 mars. Totalt ges sju föreställningar, varav tre är skolföreställningar.

Det är nu, liksom förra gången, kursdeltagarna i Arbis-kursen DramaDUVorna som innehar rollerna. LaBandet har också förberett sig genom att delta i en Arbis-kurs.

Välkomna med på en cirkusföreställning med mycket sång, musik och spännande nummer! Boka din biljett per telefon 06 327 72 60.

Cirkus Musikul är ett samarbetsprojekt mellan DUV i Vasanejden, Korsholms vuxeninstitut och Vasa Arbis.

DUV i Sydösterbotten

Prova på-dagar

Under vårterminen 2015 ordnar föreningen prova på-dagar för både äldre och yngre deltagare samt barnfamiljer.

Varmt välkommen med och prova på olika aktiviteter! Deltagaravgift 10 euro per person, 5 euro för barn under 13 år.

- 21.2 Konstlördag i Kristinestad 21.2 kl. 13–16
- 14.3 Zumba Gold i Närpes 14.3 kl. 14–16
- 18.4 Simning i Kristinestad 18.4 kl. 13–16
- 23.5 Ridning i Närpes 23.5 kl. 11–14

Anmälan till Caroline, 040 574 02 20 eller cronnqvi@abo.fi.

Simning i Närpes och Kristinestad

Som medlem i DUV i Sydösterbotten simmar du och din stödperson gratis i simhallarna i Närpes och Kristinestad en gång per månad under januari–maj 2015. Simningen är gratis då du meddelar ditt namn och att du är medlem i DUV i Sydösterbotten vid kassan.

Valborgsdans i Tjock 2.5 kl. 18–20.30

Lördagen den 2 maj dansar vi in våren på hembygdsgården i Påskmark. Inträde 10 euro. Anmälan senast 17.4 till Monica Bonde, 040 832 66 07, sydosterbotten@duv.fi.

OBS! Skicka in material till nästa nummer senast den 21 april 2015 till gulapressen@fduv.fi.

DUV i Västra Åboland

På gång under våren

14.2 Pulkaåkning

kl. 12.30 vid Malms skola

Ta med dig en egen pulka om du har. Några pulkor finns också att låna. OBS! Om det inte finns snö eller om det regnar eller är för kallt blir det ingen pulkaåkning.

14.3 Pizza, spel och filmdag

kl. 12.30–16.30 Blåa salongen, Folkhälsanhuset

Avgift cirka 5–10 euro. Vi bakar egna pizzor, spelar olika spel och avslutar dagen med film. Anmälningar senast 7.3.

12.4–14.6 Fotboll på Aktia arena

söndagar kl. 16–17 med Anders Kjellman.

OBS! Kom ihåg att ta på gympa- eller fotbollsskor på fötterna och ta med egen vattenflaska!

Hoppas vi ses under våren!

19.4 DUV-show, Ekenäs

Musikgrupp Trixstar och gästartister uppträder.

Start cirka kl. 14 med gemensam taxi med plats för 15 personer. Avgift: cirka 10 euro per biljett, 20 euro för taxin. Anmäl dig senast 29.3.

9.5 Impro med DuvTeatern i Helsingfors kl. 18.30

Några har redan anmält sitt intresse. Tag genast kontakt om du ännu vill med. Mera information skickas till deltagarna. Avgift: 15 euro per biljett + resekostnader

I år ordnas idrottsdagarna på Åland.

Vi börjar träna i maj och fortsätter i juni och augusti. Anmäl intresse till Anna.

Anmälningar till Anna per telefon 045 131 8926 eller per e-post aboland@duv.fi.

DUV i Kimitoneiden

Träffar på Sagalunds museum

Sagalunds museum har gett medlemmar i Kimitonejdens DUV möjligheten att delta i verksamhet för specialgrupper.

Vi träffas fem gånger under hösten och våren. Träffarna har olika teman som har med museet och gamla tider och metoder att göra.

På den första träffen bakade vi ostkaka och målade kaffemuggar. På träffarna minns vi hur det var förr och pratar om gamla tider.

OBS! Skicka in material till nästa nummer senast den 21 april 2015 till gulapressen@fduv.fi.

DUV i Västnyland

Självständighetsbal vår grej

DUV i Västnyland valde att ordna en självständighetsbal i stället för julfest i höstas. På balen togs gästerna emot av ett värdpar. Vi satt i långbord i Sigurd Snåresalen och fick njuta av att titta och lyssna på musikgruppen Trixstar, dansgruppen Showstar och teater Magnitude. En julsaga av Charles Dickens stod på Magnitudes repertoar denna gång.

Efter programmet följde cocktailbitar och bubblande samt kaffe och kex. Sedan spelade Trixstar några dansstycken och publiken fick svänga om. Festen avslutades med långdansens polonaise och besök av julgubben.

Alla var rörande överens om att en självständighetsbal är en bra grej för DUV i Västnyland.

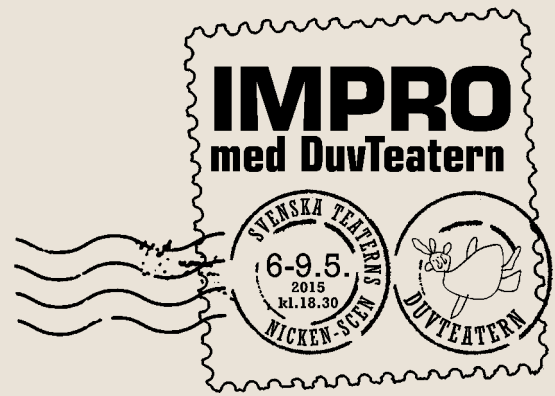
Vårens program har kört igång:

Bowling ojämna veckor på tisdagar kl. 18–19.30 i Bowlinghallen.
 Klubbkvällar jämna veckor på torsdagar kl. 18–20 oftast i Unccan.
 Musikgruppen Trixstar övar måndagkvällar kl. 17.30–19.30 i Formishuset.
 Teater Magnitudes övningar som tidigare.

Vårens evenemang

7.2 Mamma Mia på Svenska teatern
 20.2 Resa till Peurunka
 7.3 Pulkaåkning hos Guyen
 29.3 DUV-show i Karis
 19.4 DUV-show i Ekenäs
 23.5 DUV:s våravslutning

Mera uppgifter på
www.vn.duv.fi.
 Följ oss på
www.facebook.com/vnduv

Välkommen glada släkting! – IMPRO med DuvTeatern

Välkommen på släktfest! Vi utlovar sång, dans, dikter, lagom långa tal, undångömda fotoalbum och smaskiga familjehemligheter. Allt improviserat förstås!

Premiär på Svenska Teatern 6.5 kl. 18.30.
 Övriga föreställningar 7, 8 och 9.5 kl. 18.30.
 Pris: 20/15 euro.

DUV i Östra Nyland

DUV i Östra Nyland önskar alla vänner i DUV-föreningarna och personalen på FDUV ett LYCKOSAMT ÅR 2015!

Just nu har vi ett underbart vinterväder här i Östra Nyland.

Det sporrar oss att ställa till med en MIDVINTERFEST med sång, musik och dans och förstås god mat. Vår gäst är "sångfågeln" ANNIKA BACKMAN från Pargas. Hon uppträder med sång.

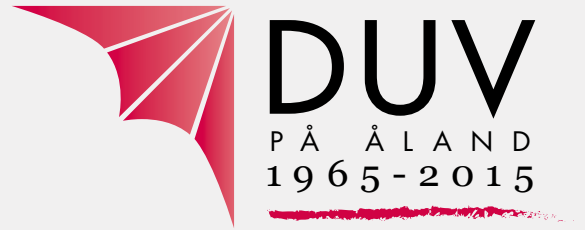
Festen hålls den 28 februari kl. 15–18.30 på Borgå folkakademi, Runebergsgatan 16–18. Deltagaravgift: 10 euro.

Vi hälsar alla våra medlemmar och andra intresserade
 HJÄRTLIGT VÄLKOMNA!

Anmäl om ditt deltagande till Gunvor Flykt senast 21.2.2015 per telefon 044 070 03 00.

Välkomna till
Finlandssvenska idrottsmästerskapen
för personer med utvecklingsstörning
på Åland den 4–5 september 2015

Preliminärt program

Fredag

- kl. 16–17 Anmälan och utdelning av informationspaket
Mariebad, Mariehamn
kl. 18–20 Simtävlingar i Mariebad

Lördag

- kl. 9 Parad från torget genom staden
till Wiklöf Holding Arena i Mariehamn
kl.10 Invigning
kl. 10–15 Friidrottstävlingar
kl. 18 Supé med dans på Äventyrsgolfen

Anmälningsblankett finns på sidan intill.
Där kan du se vilka idrottsgrenar du kan anmäla dig till.

Anmälningstiden går ut den 31 maj, vi hoppas att ni respekterar det.
Under juni och juli månad är kansliet endast bemannat oregelbundet
på grund av föreningens sommaraktiviteter och semesterar.

Avgifter: Deltagaravgift 20 euro
Tävlings t-skjorta 10 euro
Supé 32 euro
Konto: ÅAB 660100-1103159

Ett tips är att ni genast bokar era övernattnings, vi vet att det är många
som vill bo på hotell i Mariehamn just den här helgen. Tips på hotell:

Arkipelag	018 240 20	info@hotellarkipelag.ax	www.hotellarkipelag.ax
Pommern	018 155 55	info@alandhotels.fi	www.hotellpommern.ax
Savoy	018 154 00	info@alandhotels.fi	www.alandhotels.fi/
Adlon	018 153 00	info@alandhotels.fi	www.alandhotels.fi/
Cikada	018 163 33	hotell@cikada.aland.fi	www.cikada.aland.fi/

Har ni frågor finns vi tillgängliga på dagtid på DUV:s kansli måndag–fredag kl. 9–15
per telefon 018 527 371, 018 527 372, 018 527 373 eller per e-post: info@handicampen.ax.

IDROTTS DAGAR 2015 I MARIEHAMN | ANMÄLNINGSBLANKETT

Namn: _____

DUV-förening: _____

Kontaktuppgifter till ansvarig ledare Telefon: _____ Adress: _____

E-post: _____

Jag deltar i

Rullstol för egen hand Rullstol med assistent

Damer Herrar (över 16 år)

Flickor Pojkar (under 16 år)

Friidrott 5 september 10.00–15.00

Simning 4 september 18.00–20.00

100 meter

400 meter

Stafetter:

4 x 100 meter Lagets namn _____

Jag är gärna med i ett lag
som arrangören sätter ihop

Kula

Längd

Bollkastning

5-kamp

25 meter

50 meter

4 x 25 meter Lagets namn _____

Jag är gärna med i ett lag
som arrangören sätter ihop

Specialdiet

Glutenfritt

Mjölkfritt

Laktosfritt

Annan, vad? _____

Övrigt

På supén vill jag äta

Kött

Fisk

Jag deltar inte i supén

I supépriset på 32 euro ingår varmrätt och efterrätt

Jag vill betala

deltagaravgift och t-skjorta 30 euro (lunchen på lördag ingår)

endast deltagaravgift 20 euro (lunchen på lördag ingår)

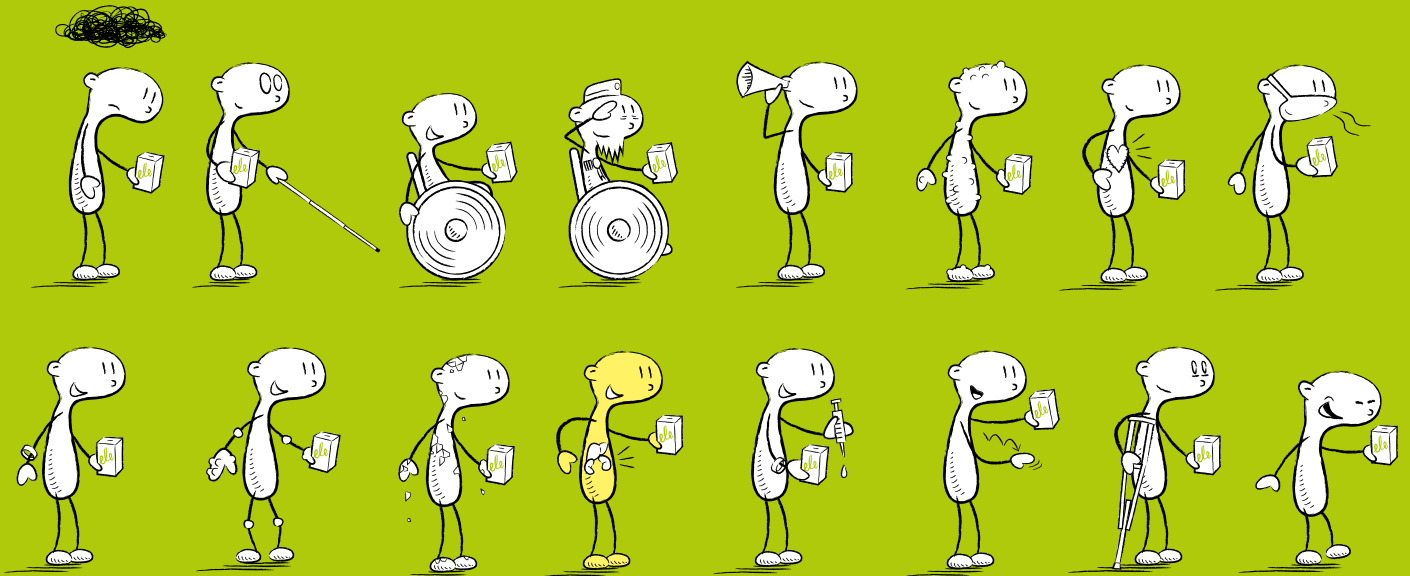
endast t-skjorta 10 euro S M L XL XXL

Anmälningar senast 31.5.2015 till:

DUV på Åland
Skarpansvägen 30
22100 Mariehamn

018 527 371
018 527 372
018 527 373

info.duv@handicampen.ax
www.duv.ax/idrottsdagar2015
Bank: ÅAB 660100-1103159

EN DEL AV OSS BEHÖVER LITE STÖD FÖR ATT HÄNGA MED.

DU KAN HJÄLPA. DONERA.

ALLERGI- OCH ASTMAFÖRBUNDET, ANDNINGSFÖRBUNDET, CENTRALFÖRBUNDET FÖR MENTAL HÄLSA, DE UTVECKLINGSSTÖRDAS STÖDFÖRBUND, DIABETESFÖRBUNDET I FINLAND, EPILEPSIFÖRBUNDET, FINLANDS DÖVAS FÖRBUND, FINLANDS HJÄRTFÖRBUND, FINLANDS NEUROFÖRBUND, FINSKA HÖRSELFÖRBUNDET, FÖRBUNDET DE UTVECKLINGSSTÖRDAS VÅL, FÖRBUNDET UTVECKLINGSSTÖRNING, INVALIDFÖRBUNDET, KRIGSINVALIDERNAS BRÖDRAFÖRBUND, NJUR- OCH LEVERFÖRBUNDET, SYNSKADADES CENTRALFÖRBUND, PSORIASISFÖRBUNDET OCH REUMAFÖRBUNDET I FINLAND

GÖR EN LITEN GEST – SATSA EN LITEN SLANT. DITT BIDRAG BEHÖVS HÄR HELT NÄRA.

SKICKA TEXTMEDDELANDET "LAHJOITA 5" TILL
NUMRET 16301. DONATIONENS SUMMA ÄR 5 EURO.

DONERA EN VALFRI SUMMA MED DINA
NÄTBANKSKODER PÅ PIENIELE.FI.

SÄTT DIN SLANT I BÖSSAN PÅ RÖSTNINGSTÄLLENA
FÖR RIKSDAGSVALET 8.–14.4. ELLER 19.4.2015.

Insamlingstillstånd 2020/2012/5044, insamlingstid 1.1.2014 – 31.12.2015

PIENI
ele
EN LITEN GEST
INSAMLING FÖR DET INHEMSKA
HANDIKAPP- OCH HÄLSOARBETET